

131609

ADVIES

In het geschil tussen:

[verzoeker] en [verzoekster], wonend in [woonplaats], verzoekers
gemachtigde: de heer mr. J. van Sintemaartensdijk

en

[schoolbestuur], gevestigd in [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school] in
[vestigingsplaats 2], verweerder
gemachtigde: mevrouw mr. C. van der Goot-Koenig

1. KERN VAN HET ADVIES

Geschil over voorgenomen verwijdering. Het verzoek is gegrond. De voorgenomen en feitelijke verwijdering voldoen niet aan de wettelijke vereisten.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 18 maart 2026 en aangevuld op 25 maart 2026, 8 april 2026 en 5 mei 2026 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 14 januari 2026 om [leerling] te verwijderen van [school] in [vestigingsplaats 2]. Verweerder heeft op 30 april 2026 een verweerschrift ingediend en aangevuld op 11 mei 2025. De hoorzitting vond plaats op 19 mei 2026 te Utrecht. Verzoeker was aanwezig ter zitting, daartoe bijgestaan door de gemachtigde. Namens verweerder waren aanwezig ter zitting [plaatsvervangend directeur] van [school], en [ondersteuningscoördinator], daartoe bijgestaan door de gemachtigde. [samenwerkingsverband] was aanwezig ter zitting als informant en werd vertegenwoordigd door [directeur-bestuurder].

3. DE FEITEN

- 3.1 Verzoekers zijn de ouders van [leerling], geboren op [geboortedatum] 2010. [leerling] is op jonge leeftijd met zijn ouders vanuit [buitenland] naar Nederland gekomen. Vanaf 1 augustus 2022 is [leerling] leerling van [school] in [vestigingsplaats 2] (hierna: de school). In het schooljaar 2025-2026 zit [leerling] in het vierde leerjaar.
- 3.2 Vanaf de start op school heeft [leerling] moeite met taal. Hij heeft beperkte expressieve taalvaardigheden met een gebrekkige zinsbouw en moeite met formuleren. Voorts is er sprake van gedragsproblematiek die zich onder meer uit in agressie, het snel afgeleid zijn, het verstoren van lessen en het maken van geluiden. [leerling] laat onvoldoende beheersing van de lesstof zien. Bij [leerling] is hiernaast sprake van belemmeringen op sociaal-emotioneel gebied. Hij kan bijvoorbeeld oorzaak en gevolg niet overzien in sociale situaties. Ook is er sprake van veelvuldig schoolverzuim.
- 3.3 In de periode tussen juni 2024 en januari 2025 hebben de ondersteuningscoördinator en de sectievoorzitter [organisatie] [leerling] geobserveerd.
- 3.4 Op 22 januari 2025 is er een IQ-test (WISC-V-NL) afgenomen bij [leerling]. [leerling] heeft een TIQ van 68.
- 3.5 Op 28 januari 2025 heeft de school een handelingsplan opgesteld voor [leerling]. In dit handelingsplan is omschreven hoe docenten [leerling] moeten benaderen en ondersteunen in de klas.
- 3.6 Naar aanleiding van een gesprek tussen ouders, [leerling] en de school op 3 juni 2025, in het kader van het individuele ontwikkelingsplan (IOP) van [leerling], hebben ouders op 30 juni 2025 ingestemd met het aanpassen van de uitstroombestemming van reguliere naar begeleide arbeid.
- 3.7 Het laatste ontwikkelingsperspectief (opp) is opgesteld op 1 augustus 2025.
- 3.8 Vanaf september 2025 tot en met januari 2026 heeft [leerling] een aangepast rooster gevolgd buiten zijn klas om, om beter tot leren te komen.
- 3.9 In het multidisciplinair overleg van 16 december 2025, waarbij in ieder geval de moeder van [leerling], [leerling] zelf, de zus van [leerling], de leerplichtambtenaar en de school aanwezig waren, wordt geadviseerd de mogelijkheid te onderzoeken van plaatsing van [leerling] op het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en wordt [leerling] een begeleide

stageplek aangeboden.

- 3.10 Op 28 december 2025 dient verzoeker per e-mail een klacht in bij de directeur van de school over uitlatingen die de ondersteuningscoördinator zou hebben gedaan over [leerling].
- 3.11 Op 6 januari 2026 reageert de directeur per e-mail dat de ondersteuningscoördinator deze uitlatingen niet heeft gedaan. De directeur heeft klager verzocht de klacht in te trekken en aangekondigd dat, als verzoeker dat niet doet, de directeur dan de verwijderingsprocedure in gang zal zetten.
- 3.12 Op 12 januari 2026 heeft de ondersteuningscoördinator via een e-mail aangegeven dat [leerling] gebaat is bij meer begeleiding en ondersteuning dan de school kan bieden en dat gezocht zal worden naar een passende vso-school.
- 3.13 Op 13 januari 2026 hebben verzoekers per e-mail laten weten hier niet mee in te stemmen.
- 3.14 Op 14 januari 2026 heeft de directeur schriftelijk een voornemen tot verwijdering van [leerling] geuit wegens de beschuldigingen van verzoeker aan het adres van de ondersteuningscoördinator en een vertrouwensbreuk met de school. Vanaf dat moment volgt [leerling] geen onderwijs meer op school.
- 3.15 Op 15 januari 2026 heeft verzoeker per e-mail tot verweerder geklaagd over de gang van zaken op school en bezwaar gemaakt tegen het voorgenomen verwijderingsbesluit van de school.
- 3.16 Na een korte mailwisseling heeft verweerder verzoeker op 27 januari 2026 verwezen naar de Commissie.
- 3.17 Op 12 februari 2026 heeft de school verzoekers via een aangetekende brief gemeld dat zij de noodzakelijke ondersteuning niet kan bieden aan [leerling] en dat een andere school is gevonden voor [leerling]: [school 2] in [vestigingsplaats 3] (vso, cluster 4). De school heeft aan ouders gevraagd om in te stemmen met het aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor het vso.
- 3.18 Op 21 februari 2026 heeft de school verzoekers per brief laten weten eenzijdig een tlv aan te vragen voor [leerling].

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Verzoekers

De voorgenomen verwijdering is onterecht, disproportioneel en onzorgvuldig voorbereid. De school baseert de voorgenomen verwijdering op de uitlatingen die verzoekers hebben gedaan over de ondersteuningscoördinator en het gebrek aan vertrouwen in de school. De ondersteuningscoördinator zou hebben gezegd dat [leerling] zijn pillen moest innemen, terwijl hij geen medicatie heeft, en de ondersteuningscoördinator zou regelmatig benoemd hebben dat [leerling] ziek is.

Een verwijdering op grond van het gedrag van ouders kan alleen als ouders met hun gedrag de veiligheid op school in gevaar brengen. Daarvan is in dit geval geen sprake. En al zou het gedrag van ouders kunnen worden aangemerkt als bedreigend, dan had het op de weg van de school gelegen om verzoekers eerst te waarschuwen en te proberen de relatie met verzoekers te verbeteren, alvorens over te gaan tot een voorgenomen verwijdering. De school had kunnen volstaan met een minder ingrijpende maatregel, zoals het aangeven wat de grenzen zijn waarbinnen ouders en school met elkaar communiceren.

Bij de belangenafweging die de school heeft gemaakt, is de school voorbijgegaan aan het recht van [leerling] op onderwijs en het belang dat hij heeft bij continuering van het onderwijs. De school merkt voorts nog op dat zij de extra ondersteuning die [leerling] nodig heeft niet kan bieden. Dit wordt buiten beschouwing gelaten, nu dat geen grond is voor de voorgenomen verwijdering.

De school heeft niet de juiste verwijderingsprocedure in acht genomen doordat er sprake is van een feitelijke verwijdering, terwijl er geen sprake is van een formeel verwijderingsbesluit. [leerling] zit namelijk al enkele maanden thuis. Een schorsing mag maar voor maximaal één week plaatsvinden op grond van de WVO 2020. Daarnaast zijn ouders niet gehoord na het voorgenomen besluit [leerling] te verwijderen en blijkt niet dat de Onderwijsinspectie in dit proces is gehoord. Er is dus momenteel geen grondslag om [leerling] van school te verwijderen en er is niet voldaan aan de wettelijke vereisten om het verwijderingsbesluit te nemen.

Verweerder

De voorgenomen verwijdering is terecht en zorgvuldig voorbereid. De ondersteuningsbehoefte van [leerling] overstijgt de mogelijkheden van de school, zodat sprake is van handelingsverlegenheid. De vertrouwensbreuk met ouders versterkt dit en staat een noodzakelijke constructieve samenwerking in de weg.

[leerling] heeft, zoals beschreven in het opp, behoefte aan korte, concrete en visueel ondersteunende instructies, een toelichting/uitleg op sociale situaties en interacties. Hij kan voornamelijk gemotiveerd en nauwkeurig werken als hij één-op-één wordt aangestuurd. De school heeft in eerste instantie geprobeerd om [leerling] te ondersteunen vanuit de basisondersteuning. Toen dit onvoldoende bleek, is de begeleiding geïntensiveerd. Ondanks al

deze inzet is er geen sprake van een duurzame verbetering bij [leerling]. Van de school kan niet verwacht worden dat zij gedurende de gehele dag één-op-één-begeleiding aanbiedt.

De verwijdering is ook gebaseerd op de vertrouwensbreuk met verzoekers, met als laatste voorbeeld de beschuldigingen van verzoeker jegens de ondersteuningscoördinator. Deze vertrouwensbreuk kan niet los gezien worden van de jarenlange ondersteuningsproblematiek, de ingezette interventies en het verschil van inzicht tussen school en verzoekers over wat [leerling] nodig heeft. Dat laatste speelt vanaf eind 2025 toen er met ouders een discussie ontstond over de route richting het vso en het aanbod van de begeleide stage voor [leerling]. Samenwerking met ouders is cruciaal voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte en dat is in deze situatie onmogelijk geworden.

De verhoudingen met verzoekers waren op dat moment van voorgenomen verwijdering al zo verslechterd dat een gesprek met hen over het voornemen niet meer tot de mogelijkheden behoorde.

De voorgenomen verwijdering vormt het sluitstuk van een langdurig traject van structurele gedragsproblematiek en een omvangrijke ondersteuningsbehoefte, waarbij ondanks intensieve interventies geen duurzame verbetering is bereikt.

Het belang van [leerling] is meegewogen in het besluit tot de voorgenomen verwijdering.

Nadat bleek dat onderwijs op afstand voor [leerling] niet haalbaar was, heeft de school op 5 februari 2026 aangeboden om [leerling] wekelijks een dagdeel op school te laten komen voor één-op-één-begeleiding door de mentor voor toelichting op het huiswerk en de lesstof.

Daarvan hebben verzoekers en [leerling] geen gebruik gemaakt.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband is op verzoek van school in september 2025 betrokken geraakt bij de zaak van [leerling]. In overleg met school en ouders heeft het samenwerkingsverband bekeken welke mogelijkheden er waren voor onderwijs-zorgarrangementen. Daarbij heeft het samenwerkingsverband voornamelijk de focus gelegd op mogelijkheden binnen de regio waar [leerling] woonachtig is. Uiteindelijk is er geen onderwijs-zorgarrangement aangevraagd, omdat verzoekers daar geen toestemming voor gaven.

De tlv is nog niet afgegeven, omdat ouders geen toestemming hebben gegeven voor de aanvraag van de tlv. Ondanks dat een eenzijdige aanvraag van de tlv door de school mogelijk is, vertraagt dit wel het proces. Het samenwerkingsverband doet een beroep op verzoeker om alsnog toestemming te geven voor het aanvragen van een tlv, zodat dit proces versneld kan worden.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.¹ Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijdering hieraan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Aan de Commissie is het verzoek voorgelegd om te adviseren over de rechtmatigheid van het voorgenomen verwijderingsbesluit van 14 januari 2026. Nu de redenen voor dit voornemen alleen zijn gelegen in de uitlatingen van verzoeker jegens de ondersteuningscoördinator en het gebrek aan vertrouwen in de school toetst de Commissie aan deze gronden. De door verweerder gestelde samenhang tussen de vertrouwensbreuk en het niet kunnen voldoen aan [leerling]s ondersteuningsbehoefte is uitdrukkelijk niet de grondslag geweest van de voorgenomen verwijdering. Om die reden valt de mogelijke aanwezigheid van deze samenhang in beginsel buiten het toetsingskader van de Commissie.

De Commissie oordeelt dat het verzoek gegrond is, omdat verweerder niet de formele eisen ten aanzien van verwijdering in acht heeft genomen en omdat vooralsnog onvoldoende grondslag bestaat voor verwijdering, en overweegt hiertoe als volgt.

De Commissie heeft ten eerste geconstateerd dat [leerling] al vanaf 14 januari 2026 geen onderwijs meer volgt. Een schorsingsbesluit hiertoe ontbreekt. Een schorsing van een leerling hangende het overleg met de Inspectie van het Onderwijs gedurende de ingezette verwijderingsprocedure is wettelijk gezien mogelijk, maar hiertoe had de school dan een apart besluit moeten nemen voorzien van de mogelijkheid om daartegen bezwaar in te dienen binnen zes weken.ⁱⁱ Mede vanwege het ontbreken van een bezwaarclausule kan het aanbod voor afstandsonderwijs in de brief van 14 januari 2026 niet gelijkgesteld worden met een dergelijk besluit. Dit betekent dat vanaf 14 januari 2026 sprake was van een feitelijke verwijdering van [leerling]. Feitelijke verwijdering is alleen toegestaan als verweerder op dat moment al zou hebben voldaan aan alle wettelijke eisen ten aanzien van een verwijderingsbesluit.

De school kan pas overgaan tot een verwijderingsbesluit als de leerling en diens ouders in de gelegenheid zijn gesteld om te worden gehoord.ⁱⁱⁱ Verzoekers zijn in de brief van 14 januari 2026 in de gelegenheid gesteld om binnen één week schriftelijk te reageren op het voorgenomen verwijderingsbesluit. Gezien de aanleiding van het voorgenomen

verwijderingsbesluit en de gevolgen die dit besluit voor de leerling heeft, had het naar oordeel van de Commissie op de weg gelegen van de school om ouders en de leerling hierover in een gesprek te horen. De school heeft hierin onzorgvuldig gehandeld door eenzijdig te concluderen dat een gesprek niet meer tot de mogelijkheden behoorde.

Uit de stukken blijkt dat de aan het voorgenomen verwijderingsbesluit ten grondslag liggende uitlatingen van verzoekers en de gestelde vertrouwensbreuk voornamelijk spelen vanaf het moment dat verzoeker zijn klacht kenbaar heeft gemaakt. In de periode daaraan voorafgaand zijn de gesprekken met verzoekers volgens de school weliswaar moeizaam verlopen, maar heeft de school desondanks met verzoekers van gedachten kunnen wisselen over de ondersteuningsbehoefte en het toekomstperspectief van [leerling]. Niet is de Commissie gebleken dat de vertrouwensbreuk al van dien aard was dat partijen geen constructief gesprek meer met elkaar konden voeren. In dat kader had het op de weg van school gelegen om te verkennen op welke wijze de verhoudingen verbeterd konden worden en om eventueel met minder vergaande maatregelen aan verzoekers aan te geven wat de grenzen zijn van acceptabele communicatie en gedrag. Om die reden is de Commissie van oordeel dat het voorgenomen verwijderingsbesluit prematuur is.

Alles overziend is de Commissie van oordeel dat het verzoek in zoverre gegrond is dat de school de wettelijke vereisten niet in acht heeft genomen en de gegeven grondslag voor verwijdering in juridisch opzicht onvoldoende is.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat uit de stukken en het ter zitting behandelde blijkt dat de school al langere tijd in gesprek is met verzoekers over de ondersteuningsmogelijkheden voor [leerling]. Gezien de ondersteuningsbehoefte van [leerling] en de door de school ingezette acties acht de Commissie het mogelijk dat een andere school een passender aanbod heeft. De uitkomst van de tlv-aanvraag speelt hierbij ook een rol. De Commissie adviseert verzoekers en de school om hierover op korte termijn verder het gesprek te voeren.

7. ADVIES

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie het verzoek gegrond.

Vastgesteld te Utrecht op 28 mei 2026 door prof. dr. mr. R. van Schoonhoven, voorzitter, mevrouw drs. R. Aerden, mevrouw drs. W.D. Hajonides van der Meulen, leden, in aanwezigheid van mr. J.M. van Snek, secretaris.

prof. dr. mr. R. van Schoonhoven
voorzitter

mr. J.M. van Snek
secretaris

¹ Artikel 12.34 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 (WVO 2020).

ⁱⁱ Artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

ⁱⁱⁱ Artikel 8.15 lid 3 WVO 2020 en artikel 4 lid 6 van het 'Protocol Schorsing en Verwijdering'.